

Finn Hellandsjø (59),
selvstendig næringsdrivende

Alle foto: MORTEN ANTONSEN

Jeg skriver ganske ofte for hånd.

Målfrid Mostervik (84),
pensjonist, tidligere fabrikkmedarbeider

Min håndskrift synes jeg er bra

Tommy Larsen (22),
student ved Noraff fagskole

Jeg synes håndskriften min er ganske basic!

Erling Brekke (94),
pensjonist, tidligere fabrikkarbeider

Jeg skriver mye for hånd
Det er greit å skrive

Kristine Tungehaug (21),
student ved Handelshøyskolen

Håndskrift er noe jeg ikke bruker så alt for ofte lengre. Jeg synes ikke håndskriften min er fin og liker at jeg må bruke det på eksamen.

Vilde Hansen (9),
skoleelev

Jeg synes det er greit og skrive for hånd
jeg skriver for hånd litt ofte

Delete: Håndskrift?

Penn og papir kan være på vei mot historiens skraphaug. Men noen forskere mener at barn lærer bedre ved å skrive for hånd.

– Vi har ikke alltid en data eller mobil tilgjengelig, så vi trenger fortsatt håndskriften som et instrument.

Det sier professor Ragnheidur Karlsdóttir ved pedagogisk institutt ved NTNU. Hun mener mange blir hemmet av å ikke ha en leselig håndskrift.

Stadig flere legger bort penn og papir til fordel for tastatur og datamaskin. Barn som vokser opp lærer gjerne å bruke nettbrett før de kan sin ABC. Elever i den videregående skolen er vant til å ha egen pc, mens universite-

ter og høyskoler forbereder seg på å avvikle digitale eksamener. Blant kolleger og andre foregår brevveksling stort sett via e-post eller som meldinger på sosiale medier.

Professoren er bekymret for at de unges håndskrift blir for lite vektlagt i skolen.

– Det er et stort fokus på å lære barna å lese, men det å skrive leselig blir for lite vektlagt, mener hun.

– Vi har skriveskam

– Blir det vanskelig å opparbeide

en leselig håndskrift når vi stort sett bruker dataen?

– Det er stadig flere som klag-er over sin egen håndskrift, og det medfører at vi har skriveskam og ikke skriveglede, sier forfatter og kalligraf, Christoph-er Haanes.

– Det er dårlig stelt med håndskriften til unge i dag. Jeg mener det er flere grunner til å lære barna en god håndskrift enn det å faktisk kunne skrive. Opplæringen har også en pedagogisk verdi.

Husker bedre for hånd

Førsteamanuensis Anne Mangen ved Lesesenteret ved Universitet i Stavanger har forsket på dette.

– Nyere studier viser at personer som lærer tegn ved å skrive for hånd, husker tegnene

bedre. Bevegelsene er til støtte for den visuelle tilegnelsen av teksten, ved at selve bevegelsen gir informasjon om bokstavens utseende og form. Dette mister man ved å skrive på tastaturet, der er bevegelsene for ulike bokstaver er de samme.

– Det er vanskelig å vurdere når barn bør begynne å skrive på tastatur, og det er liten tvil om at de trenger å lære det – i tillegg til å skrive for hånd. Men det er uheldig om vi kaster håndskriften ut vinduet fordi vi ikke tror vi kommer til å trenge den i fremtiden, sier Mangen.

– Verktøyet er underordnet

Førsteamanuensis Arne Tragetton deler ikke den samme bekymringen for håndskriften. På begynnelsen av 2000-tallet satte han i gang et forskningsprosjekt

der barn startet med dataskrivning og utsatte håndskrivning til tredje klasse. Hans konklusjon var at elevene i dataklassen fikk en bedre håndskrift enn de tradisjonelle klassene, siden de hadde utviklet bedre finmotorikk.

– Det er klart at håndskriften ikke er like pen som for 100 år siden da det eneste verktøyet var splitt penn og blekk. Men det har lite å si, så lenge man opparbeider seg en håndskrift som andre kan forstå.

For Tragetton er skrivelysten det viktigste.

– Håndskriften har fått mindre betydning. Dataen og mobilen er fleksible redskap som gjør at vi skriver lengre tekster.

BERIT BURAN JUUL 970 74 328
berit.juul@adresseavisen.no